

BALLA ZSÓFIA

Egy zenekarra

A Budapesti Filharmóniai Társaság 160. évére

*Álljunk meg a százhatvan fokos lépcső tetején.
Szíppantsuk be a zsongást, párát, illatot.
Számunkra nemlét, ahogy előbuknak
s eltűnnek, életünk határán túl, a fokok.*

*Tisztán és egyszerre szólal meg a múlt:
még telt vonóskar, és pontos rezek,
ahogy a régi, nagy karmesterek
– a két Erkel, Dohnányi, Mahler
vagy épp maga Brahms, Liszt, Dvořák,
Wagner, a hírbedett nevek
s láthatatlan pálcák – máig beintenek.*

*Abogy a nagy zsokék ülnek nemes lovat,
úgy fogják-szorítják s viszik a zenekart
lelkünk pusztáin, sok bukott reményt beváltva,
e nagy szerzők és kemény dirigensek.
Minden versenymű egy-egy földi vágta.*

Az uralt zene mindig célba jut.

*Ám dobütők nem a díjért peregnek,
nem ezért szakad lószőr a vonón
s csillognak a rezek – hanem
azért, mert ezerszer kell átkelni műveken,
egy-egy meghasadt Vörös-tengeren.*

*Át kell vinni a percet és ezer hangot a perccel –
a tisztult félelem, átértzett értelem,
s az áradó, kavargó beteljesülés
semmi egébe rántó istene felé!*

*Mert újraindul naponta a zene,
kikél a mindennapi némaságból.
Egy zenekar, a mindenség zenél: a völgyek,
a házak falai, a városi fények,
hegyek és erdők és csillagok
és férfiakban-nőkben a magvak, az éjjel,
és egyenként az állatok és a növények.*

Mindenki játszik és nem tudjuk, ki vezényel.

*Egy zenekar is csillag-égbolt,
külön-külön s együtt világít
a jelenkor s a régvolt,
s akinek élni adatott,
fellobogózza éjszakáit.*

*A hallható, tudatmélyi folyam
mélyebb rendet ragyogtat, mint az értelem;
s megnevezi, mi bennünk névtelen –
hogy a hangok húsunkba véssék.
Majd tudat velünk boldogan
még tanulatlan dolgokat,
mint az erkölcs vagy a szépség.*

*Testedbe szűrja titkát a zene.
A nappalaink mélyén is majd ott dereng:
magasabb rendbe emeli,
úgy mutatja egyetlen sóhaj életünket –
hogy a világnak te is színe vagy,
a csilló kozmoszívék részese.
Mert hegy, fa, nap, csillag és tenger
nem tudja magáról, milyen.
Ember mutatja meg hangokban őket,
mert zene a világ titkos csontrendszer.*

*Egy zenekar koncert után csak hervadoz –
de másnap kibajt, új gyümölcsöt ad.
Zenészek – ha mind állócsillag is –
a végtelennek csak együttesen felelnek.
Egymáshoz kötve, mint gránátalma magjai,
együtt adnak ki egyetlen zúgó hangszert a lelkek.*

*A muzsika: erkölcs, anyagtalan
anyagnak egy neme.
Tudjuk, nem nő és nem fakad sehol
természetben, kint, zene.
Modellje van, mintája van – de mása nincsen!
Pár emberisten, más nem osztozik e kincsen.*

*De művészet, szépség, értelem mikor vezet
magasabb létre minket?*

*Mert Isten egyetlen érzékszerve az ember,
ki csak zenében párosul a végtelennel.*